

Vejrforholdene i marts måned 1952.

Udarbejdet på grundlag af Det danske meteorologiske Instituts månedsoversigt over vejrforholdene.

Marts 1952 blev ikke den ventede forårsmåned, men tværtimod koldere end nogen af de foregående vinter måneder. Vinden gik i øst og bragte kulde og sne. Nedbøren blev under det normale. I simpelt gennemsnit fik Jylland-Øerne 31 mm mod normalt 41 mm, d. v. s. 24 pct. for lidt. Det korrigerede »fladetro« gennemsnit for nedbøren, hvor der ved beregningen tages hensyn til det område, hver nedbørstation »dækker«, er opgjort til 30,8 mm eller 25 pct. under normalen. Landets gennemsnitstemperatur blev kun 0,6 °, hvilket er 1,0 ° mindre end det normale for marts.

Temperatursvingningerne var flere gange ret betydelige, navnlig den 3.—4., den 13. og 25.—26. København havde 23, Tarm 25 døgn med under den normale temperatur — den 27. og 26. indtil henholdsvis 7,6 ° og 8,2 ° under denne. Begge de nævnte steder var der 9 kolde døgn, heraf henholdsvis 6 og 5 endog meget kolde. Medens København kun havde 1 varmt døgn, havde Tarm 3, deraf 1 meget varmt — den 4., hvor temperaturen var 5,4 ° over normalen.

De højeste temperaturer forekom især den 4., 12. og 16.—17. og nåede i Nordjylland og på de østlige øer op på 8—9½ °, på Bornholm dog kun 7—9 °, mens 9—11 ° var almindelig på Fyn og i Sydjylland. De laveste temperaturer, der overalt var under frysepunktet, aflæstes de fleste steder den 27.—28. Ved kysterne var 5—7 frostgrader det almindelige, mens 7—9 ° frost på Øerne og i Nordjylland og 10—13 frostgrader over Midt-, Syd- og Sønderjylland var fremherskende. Den højeste minimumstemperatur havde Marstal: ÷ 3,8 °.

Den absolut højeste temperatur, 12,0 °, målt i Bramminge og på Højager, ligeledes i Ribe amt, den 12., medens den absolut laveste, ÷ 17,4 °, aflæstes ved Løndal i Midtjylland den 28.

Marts blev altså ikke blot vinterens koldeste måned som helhed, men også vinterens absolut laveste temperatur forekom i marts, endda næsten på overgangen til april. Dette forhold kendetegnede i høj grad vinteren 1951—52.

Frostdagenes antal blev i gennemsnit 26 mod normalt 18. De fordelte sig med 26 for Jylland, 25 for Øerne, dog 26 for Bornholm.

Nedbøren blev som nævnt under det normale. I gennemsnit fik Jylland 32,9 mm, d. v. s. 23 pct. under normalen, Øerne fik 25,7 mm eller 32 pct. for lidt, medens Bornholm kun fik 10,2 mm mod

Nedbørens afvigelse fra normalen.

		Nedbør mm	Normal 40 år	Afv. i pct. af normalen
Hjørring	amt	20	36	÷ 44
Thisted	»	34	45	÷ 24
Aalborg	»	25	38	÷ 34
Viborg	»	27	40	÷ 32
Randers	»	28	38	÷ 26
Aarhus	»	32	42	÷ 24
Vejle	»	44	47	÷ 6
Ringkøbing	»	36	43	÷ 16
Ribe	»	42	46	÷ 9
Sønderjylland	39	49	÷ 20
Odense	amt	31	41	÷ 24
Svendborg	»	29	44	÷ 34
Langeland	17	39	÷ 56
Samsø	26	33	÷ 21
Holbæk	amt	21	33	÷ 36
Sorø	»	29	36	÷ 19
Frederiksborg	»	20	36	÷ 44
Københavns	»	21	37	÷ 43
Præstø	»	27	37	÷ 27
Maribo	»	28	40	÷ 30
Bornholm	10	35	÷ 71

normalt 35,0 mm. Mest fik således landets vestlige egne aftagende over Nordjylland og Øerne. Den største månedssum nåedes dog i Grejsdalen med 63,1 mm, den laveste havde Christiansø med 5,6 mm. Af totalnedbøren faldt ca. 54 pct. i første, men kun 3 pct. i andet tidøgn. Halvdelen af månedens nedbør faldt den 2. og 3., delvis som tordenbyger, og den 23. faldt 12 pct., i hovedsagen som sne. Iøvrigt havde Jylland 5,0 snedage, Øerne 4,6 og Bornholm 4,2.

Nedbørdagenes antal blev kun 8, normalt 13, varierende fra 9 i Ribe og Viborg amter til 6 i Svendborg amt og på Samsø. Den største nedbør i et døgn, 27,2 mm, målt den 26. i Grejsdalen og faldt som sne.

Tåge forekom (ved 24 fyr) gennemsnitlig 6 dage, normalt 9, navnlig den 2.—4., 11. og 17.—18. Den var hyppigst på Langeland, men iøvrigt nogenlunde ensartet landet over.

Torden hørtes i Jylland på 3 dage, hvilket er normalt. Skydækket var mindre end normalt. Soltimernes antal blev for Jylland-Øerne 159 og for Bornholm endog 169. Det normale er henholdsvis 130 og 99. Det højeste antal soltimer havde Maribo med 182, og det laveste København med 128.

Mindre meddelelser.

Tag et feriebarn.

År efter år har danske landbohjem under skoleferien modtaget tusinder af børn fra storbyerne og fra Sydslesvig. Mange bånd er herigennem knyttet, og en betydelig forståelse skabt mellem hjem i by og på land. Børn fra byerne er blevet fortrolige med dagliglivet i landbohjemmene og har fået interesse og forståelse for husdyrene og frit kunne færdes i sol og vind. Man har kaldt disse forhold en sundhedskilde for børnene. Det ville ikke være urigtigt også at kalde det en sundhedskilde for folket, en sundhedskilde, der ikke må bringes til standsning.

Trods alt hvad der i travle landbohjem kan anføres af vanskeligheder for at modtage et feriebarn, f. eks. mangel på medhjælp for husmoderen, ansvaret for børnene m. v., så bliver vor opfordring dog: »Tag trods dette et feriebarn. Forsøg endnu en gang.« Og til dem, der ikke før har haft et feriebarn: »Prøv det i sommer.« Lad os ude i landbohjemmene gøre vort til at føre storbyernes børn og børn fra Sydslesvig ud i den danske sol og sommer. Lad os gøre vort til at tænde lys og glæde i tusinder af barnesind.

De samvirkende danske Landboforeninger:

Poul Karlshøj.

Hans Pinstrup.

Sprittfabrikkerne fordobler anvendelsen af sukkerroer.

De Danske Sprittfabrikker har, efter hvad Erhvervenes Oplysningsråd erfarer, i år sluttet kontrakt med jyske landmænd om et mere end dobbelt så stort areal med sukkerroer som de to foregående år, og det er hensigten, at man fremtidig på fabrikken i Hobro opgiver fremstillingen af kartoffelsprit, som koncentrerer i Aalborg, og holder sig til fremstilling af roesprit i Hobro. Roe-kampagnen begynder i oktober, og indtil da produceres der i Hobro sprit på grundlag af melasse. Roearealet bliver i år godt 900 ha, medens det i 1950 og 1951 har ligget på godt 400 ha. Det samlede forbrug af sukkerroer kommer herved op på 20—25 000 tons, mens man i fjor havde rådighed over små 13 000 tons.

Kartoffelarealet er til gengæld i nedgang. I 1950 aftog fabrikkerne 42 700 tons, i 1951 kun 28 000 tons, og i år bliver arealet omtrent som i fjor.

Forbruget af melasse, der anvendes både i sprit- og gærproduktionen, har svinget omkring 38 000 tons årlig, og forbruget af korn, der i 1950 var på 4100 tons, kom i 1951 op på 4400 tons.

Selv om der ikke anvendes sukkerroer i produktionen på Aal-

borgfabrikken, er det dog hensigten til efteråret at anvende en mindre roemængde til fremstilling af en blanding af kartoffel- og roesprøjt, noget man ikke tidligere har prøvet.

Oliekagebeholdningerne.

En optælling af oliebagelagerne har vist, at der her i landet fandtes ca. 89 000 tons. Hertil kommer de partier, der er undervejs fra udlandet. Disse mængder menes at være tilstrækkelige som »stødpude«, idet det ventes, at oliebagenerationeringens ophævelse den 20. maj vil give en lidt større efterspørgsel i den første tid derefter.

Prisen på importerede oliebagere er gået ned og er nu på samme niveau som før Korea-krigen. Men også forbruget har været nedgående. Det er dalet med en trediedel i vinter, sammenlignet med året før.

Baconeksporten væsentlig mindre end i fjor.

I den forløbne del af 1952 — indtil omkring midten af maj — har baconeksporten kun udgjort ca. 68 600 tons mod ca. 92 800 tons i tilsvarende periode i 1951. Heraf har England aftaget ca. 63 000 tons mod ca. 70 000 tons sidste år. Det er en nedgang på en halv snes pct., men nedgangen i eksporten til Tyskland og Frankrig har været ganske anderledes mærkbar. Færre slagtinger såvel som lidt større hjemmeforbrug har medført formindskelsen.

Udkomne bøger.

Årbog for gartneri. Treogtredivte årgang 1951. Redigeret af Alfred M. Danvig og Kristian Pedersen. Udgivet af Alm. dansk Gartnerforening. 219 sider. (Kbhvn. 1952).

Landbrugsregnskaber fra jydsk Regnskabskredse 1950—51. Samlet og udgivet af Foreningen af jydsk Landboforeningers Regnskabsudvalg. Ved A. Søby, konsulent. 205 sider. (Aarhus 1951).

257. beretning fra Forsøgslaboratoriet. Afkomsprøver med tyre. VI. Ved K. Hansen. Statistiske analyser af ydelsestallene ved P. S. Østergaard. Udgivet af Statens Husdyrbrugsudvalg. 160 sider. (Kbhvn. 1952).

Beretning om Foreningen af jydsk Landboforeningers 75. Delegeretmøde i Aarhus den 5. og 6. Oktober 1951. Samlet af foreningens sekretær. 126 sider. (Aarhus 1951).

Landbrugets prisforhold i april måned 1952.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i kr. pr. 100 kg.

	1951			1952		
	Hele året	Jan. -april	April måned	Jan. -april	Marts måned	April måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk ab mejeri	34,44	35,24	35,24	37,37	37,37	37,37
Smør, afregningstal	550	550	550	550	550	550
+ smørtillæg	559	550	550	600	600	600
Ost, 45 pct.	360	380	373	390	399	393
do. 20 »	243	248	250	259	258	—
Æg	344	274	242	352	313	310
Slagterisvin, sl. vægt	425	412	412	450	450	450
Slagtekøer, 1. kl. lev. v. ¹⁾	194	185	191	191	192	180
Stude og kvier, 1. kl. lev. v. ¹⁾	243	233	241	243	242	238
Smågrise, Køge, kr. pr. stk.	85	71	68	102	102	107
Kælvkøer, Odense, 1. kl., kr. pr. stk.	1264	1303	1300	—	—	1400
Unge heste, Odense, kr. pr. stk.	1545	1484	1590	1639	1780	1850
Hvede ²⁾	58,90	62,99	65,31	52,63	53,00	53,00
Rug ²⁾	59,79	65,68	69,13	52,63	53,00	53,00
Byg	64,82	61,28	65,19	70,32	71,95	67,56
Havre	63,65	59,31	65,19	61,07	60,19	54,06
Hø	23,59	24,60	26,80	24,89	26,00	26,00
Kartofler, sælgers st., Sjælland	22,46	23,31	25,40	22,00	22,00	22,00
Runkelroefrø	123	120	105	106	105	100
Kålroefrø	155	149	150	164	165	165
Halvsildig rødkløverfrø	726	684	680	687	645	630
Hvidkløverfrø	873	986	870	674	610	580
Hundegræsfrø	299	399	390	254	242	230
Alm. rajgræsfrø, tidlig	155	176	160	137	129	120
Ital. rajgræsfrø	147	163	160	136	125	120
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	64,92	62,50	62,50	75,50	75,50	75,50
Solsikkekager	63,92	61,50	61,50	74,50	74,50	74,50
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	25,99	25,38	25,70	27,93	28,05	28,30
18 pct. superfosfat	18,46	14,74	14,85	22,54	22,65	22,65
40 » Kaligødning	23,09	24,50	24,85	22,68	22,80	23,05

¹⁾ Notering for kreaturer til eksport.²⁾ Fra og med august 1951 = afleveringspris plus lagringstillæg. Korn iøvrigt = købernotering på Københavns børs. For afleveringspligtig byg og havre betales 45 kr. pr. 100 kg + lagringstillæg.

Tabel 2. Prisindeks. (Femåret 1909/14 = 100).

	1951			1952		
	Hele året	Jan. -april	April måned	Jan. -april	Marts måned	April måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	328	336	336	356	356	356
Smør	267	263	263	287	287	287
Ost, 20 pct.	426	435	439	453	453	—
Æg	292	232	205	298	265	263
Slagterisvin	438	425	425	464	464	464
Slagtekøer, 1. kl.	334	319	329	329	331	310
Stude og kvier, 1. kl.	398	382	395	398	397	390
Unge heste, Odense	210	201	216	222	242	251
Hvede	426	456	473	381	384	384
Rug	501	551	579	441	444	444
Byg	503	476	506	546	559	525
Havre	528	492	541	506	499	448
Hø	343	358	390	362	378	378
Kartofler	599	622	677	587	587	587
Landbrugsprodukter ialt	342	330	331	356	353	349
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	442	420	420	514	514	514
Solsikkekager	496	477	477	578	578	578
Kunstgødning:						
Kalksalpeter.	135	132	133	145	145	147
18 pct. superfosfat	312	249	251	381	383	383
40 pct. kaligødning	194	206	208	190	191	193
Kunstgødning ialt	214	195	198	247	248	250
Udsæd (markfrø)	371	371	371	382	382	382